

Sygn. akt V U 618/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2019 r. w Legnicy

sprawy z wniosku G. C. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o rekompensatę z tytułu pracy w szczególnych warunkach

na skutek odwołania G. C. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 14 sierpnia 2018 r.

znak (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 14 sierpnia 2018 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawczyni G. C. (1) prawo do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 01 lipca 2018 roku,**

II. **zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz wnioskodawczyni kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

SSO Krzysztof Głowczyński

Sygn. akt VU 618/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 14 sierpnia 2018 r., znak: (...) przyznając G. C. (1) zaliczkę na poczet przysługującej od 01 lipca 2018 r. emerytury odmówił jej prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach ze względu na udowodnienie na dzień 01 stycznia 2009 r. 11 lat, 11 miesięcy i 19 dni pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych 15 lat. Jednocześnie organ rentowy nie uznał jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 01 czerwca 2001 r. do 31 października 2002 r. na podstawie świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 13 grudnia 2017 r., z uwagi na brak informacji o okresach nieskładkowych, bezpłatnych i innych przerwach w zatrudnieniu. Wskazano ponadto, że okresy pracy w szczególnych warunkach łącznie z nieznanym okresem nie są wystarczające do przyznania prawa do rekompensaty.

W odwołaniu od powyższej decyzji, zaskarżonej w części, w zakresie odmowy prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach, G. C. (1) zarzuciła naruszenie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach

pomostowych poprzez przyjęcie, że udowodniła jedynie 11 lat, 11 miesięcy i 19 dni pracy w szczególnych warunkach, podczas gdy wykonywała pracę w szczególnych warunkach również w okresach od 01 grudnia 1983 r. do 31 stycznia 1989 r. i od 01 czerwca 2001 r. do 31 października 2002 r. i ma okres pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wynoszący 15 lat. Wskazując na powyższe wnioskodawczynie wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wnioskodawczynie podała, że prace w szczególnych warunkach wykonywała w okresie obejmującego czas od 01 grudnia 1983 r. do 31 stycznia 1989 r. zatrudnienia w Zespole (...) w L. – Szpitalu im. (...) w L., gdzie wykonywała pracę lekarza, na stanowisku młodszego asystenta i asystenta, w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych – położnictwo-ginekologia, tj. prace wymienione w stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym wykazie A dział XII, poz. 2 oraz wykazie A, dział XII poz. 2 załącznika nr 1 do zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 lipca 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach resortu zdrowia i opieki społecznej. Ubezpieczona stwierdziła, że wymieniona praca wymagała szczególnej odpowiedzialności oraz sprawności psychofizycznej, przez co spełniała kryteria z art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych, określone w załączniku 2, l.p. 24 do tej ustawy; prace personelu medycznego w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych i anestezjologii w warunkach ostrego dyżuru. Z kolei w okresie od 01 czerwca 2001 r. do 31 października 2002 r. jej praca nie różniła się od pracy jaką wykonywała w Szpitalu we wcześniejszym okresie.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie z analogicznych do zawartych w zaskarżonej decyzji przyczyn i dodatkowo stwierdził, że nie rozpatrywał wskazanego w odwołaniu okresu zatrudnienia od 01 grudnia 1983 r. do 31 stycznia 1989 r. w (...) w L., bowiem wnioskodawczynie nie przedłożyła dokumentów na okoliczność wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od 01 grudnia 1982 r. do 31 stycznia 1989 r. G. C. (1) była zatrudniona w Zespole (...) w L. – Szpitalu im. (...), gdzie zajmowała stanowiska lekarza stażysty, młodszego asystenta i asystenta. W czasie tego zatrudnienia uzyskała kwalifikacje o specjalności w zakresie położnictwa i ginekologii. Podstawę tego zatrudnienia stanowiła umowa o pracę z dnia 29 listopada 1982 r. Zgodnie z jej warunkami wnioskodawczynie została zatrudniona na okres trzyletni z obowiązkiem odbycia dwunastomiesięcznego stażu, z powierzeniem obowiązków lekarza stażysty. W latach 1983-1984 ubezpieczona odbyła na oddziałach Szpitala (...) w L. wstępny staż pracy z zakresu: chorób wewnętrznych w Oddziale Chorób Wewnętrznych, chirurgii na Oddziale Chirurgicznym, chorób dziecięcych na Oddziale Chorób Dziecięcych w G., położnictwa i chorób kobiecych na Oddziale Ginekologii i Położnictwa. Z dniem 01 sierpnia 1984 r. powierzono wykonującej dotychczas pracę lekarza stażysty G. C. (1) obowiązki młodszego asystenta oddziału ginekologiczno-położniczego. Wnioskodawczynie w dniu 15 kwietnia 1988 r. uzyskała kwalifikacje I^(o) z zakresu położnictwa i ginekologii. Z dniem 16 kwietnia 1988 r. powierzono jej obowiązki asystenta oddziału ginekologiczno-położniczego.

Z dniem 01 października 1985 r. wnioskodawczynie wypowiedziała dyżury zleczone w Stacji (...) w L.. Z tą samą datą zawarła umowę o pracę na stanowisku lekarza dyżurnego w Oddziale (...) w L., które wypowiedziała z dniem 01 listopada 1986 r. W dniu 09 października 1985 r. uzyskała zgodę podjęcie dodatkowego zatrudnienia w Poradni (...) przy Zakładach (...) w P.. W ramach umowy o pracę z dnia 02 stycznia 1987 r. ubezpieczona podjęła zatrudnienie w Poradni (...) w L. o Poradnia K, w wymiarze 44 godzin miesięcznie. Wszystkie wskazane prace wykonywała w ramach odrębnych od zawartej ze Szpitalem umów o pracę.

D o w ó d: akta osobowe.

Oddział Ginekologiczno-Położniczy Szpitala w L. dysponował salą operacyjną.

Dowód: zeznania świadków: M. G., k. 41v.,

B. K., k. 42,

J. K., k. 42,

K. S., k. 42.

Poza ordynatorem na wskazanym oddziale pracowało zazwyczaj 3-4 lekarzy i w czasie ich skład osobowy ulegał zmianom.

D o w ó d: zeznania świadków: M. G., k. 41v.,

J. K., k. 42.

W ramach Oddziału Ginekologiczno-Położniczego przeprowadzano operacje planowe i w nagłych wypadkach. Wszyscy pracujący na tym Oddziale lekarze, w tym powódka, byli uwzględniani w planach operacji. Ubezpieczona uczestniczyła także w operacja nagłych. W czasie dyżuru G. C. (1) decydowała o podjęciu operacji i takie operacje przeprowadzała. Operacje przeprowadzał zespół w składzie dwóch ginekologów i zespołów anestezyjologicznego oraz operacyjnego (instrumentariuszka). W operacji cięcia cesarskiego uczestniczył także lekarz pediatra.

D o w ó d: zeznanie świadków: M. G., k. 41v.,

B. K., k. 41v.-42,

J. K., k. 42.

Wnioskodawczyni wchodziła w skład zespołu operacyjnego, uczestniczyła w operacjach, miała dyżury na Oddziale Ginekologiczno-Położniczym i wówczas była operatorem operacji cięcia cesarskiego. Lekarz pod telefonem przyjeżdżał do takich operacji na telefon i był wówczas lekarzem asystującym. Przy operacjach planowych skład zespołu operacyjnego wyznaczał ordynator i jednym z członków takiego zespołu była wnioskodawczyni.

D o w ó d: zeznania świadków: J. K., k. 42,

K. S., k. 42.

W okresie od 01 czerwca 2001 r. do 31 października 2002 r. G. C. (1) była zatrudniona w (...) Szpitalu (...) w L. na stanowisku lekarz operujący i asystujący.

D o w ó d: świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, k. 14 akt emerytalnych.

Poza pracą w Szpitalu w L. G. C. (1) po zakończeniu pracy na Oddziale pracowała w (...), w dziale pomocy doraźnej.

D o w ó d: wyjaśnienia wnioskodawczyni, k. 43v.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 14 sierpnia 2018 r., znak: (...) przyznając G. C. (1) zaliczkę na poczet przysługującej od 01 lipca 2018 r. emerytury odmówił jej prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach ze względu na udowodnienie na dzień 01 stycznia 2009 r. 11 lat, 11 miesięcy i 19 dni pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych 15 lat. Jednocześnie organ rentowy nie uznał jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 01 czerwca 2001 r. do 31 października 2002 r. na podstawie świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 13 grudnia 2017 r., z uwagi na brak informacji o

okresach nieskładkowych, bezpłatnych i innych przerwach w zatrudnieniu. Wskazano ponadto, że okresy pracy w szczególnych warunkach łącznie z nieznanym okresem nie są wystarczające do przyznania prawa do rekompensaty.

(n i e s p o r n e)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2017 poz.664 ze zm.), rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

Odmawiając prawa do rekompensaty organ rentowy stwierdził, że świadczenie to G. C. (1) nie przysługuje z uwagi na to, że nie spełnia określonego wskazanym wyżej przepisem warunku, bowiem do dnia 01 stycznia 2009 r. nie udowodniła pracy w szczególnych warunkach, w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w wymaganym co najmniej 15 lat wymiarze. Organ rentowy nie uznał za wykonywaną w takich szczególnych warunkach pracy ubezpieczonej od 01 czerwca 2001 r. do 31 października 2002 r.

W świetle treści odwołania istota sprawy sprowadza się do oceny charakteru wykonywanej przez wnioskodawczynię we wskazanych w odwołaniu okresach zatrudnienia pracy w kontekście uregulowania przepisu art. 32 ustawy emerytalnej. Zgodnie z art. 32 ust. 2, dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Stosownie do art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki na podstawie, których przysługuje prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Przepisy te zawierają się w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43). Wskazane przepisy mają zastosowanie wyłącznie do pracowników i w związku z tym przy ustalaniu stażu pracowniczego w szczególnych warunkach mogą być uwzględnione tylko te okresy takiej pracy, które były wykonywane w ramach pracowniczego stosunku pracy (na podstawie umowy o pracę), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W związku z tym należy stwierdzić, że odmowa uznania za okres pracy w szczególnych warunkach udokumentowanego świadectwem wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 13 grudnia 2017 r. okresu zatrudnienia wnioskodawczyni od 01 czerwca 2001 r. do 31 października 2002 r. jest prawidłowa. Treść tego świadectwa nie pozostawia bowiem wątpliwości, że we wskazanym okresie G. C. (1) pracę świadczyła nie na podstawie umowy o pracę - i w związku z tym nie miała z tytułu tego zatrudnienia pracowniczego statusu - lecz realizowała cywilno-prawny kontrakt. Z tego względu, niezależnie od stanowiska pracy i panujących na nim warunków, sporny okres od 01 czerwca 2001 r. do 31 października 2002 r. jest w sprawie o prawo do emerytury z art. 184 ustawy emerytalnej pozbawiony znaczenia.

Drugi sporny okres zatrudnienia dotyczy pracy w służbie zdrowia stąd jego ocena wymaga rozważenia, czy wskazywane w odwołaniu zatrudnienie od 01 grudnia 1982 r. do 31 stycznia 1989 r., kolejno na stanowiskach lekarza stażysty, młodszego asystenta i asystenta jest tożsame z pracą jaka jest wymienioną w stanowiącym załącznik do wskazanego wyżej rozporządzenia wykazie A, dział XII, poz. 2, pracą w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych. W związku z tym – w odwołaniu do orzecznictwa – należy wskazać, że dla kwalifikacji pracy osoby ubezpieczonej jako pracy w szczególnych warunkach decydujące znaczenie ma przynależność do zespołu operacyjnego dyscypliny zabiegowej, a ponadto istotna jest gotowość do wykonywania zabiegów nieplanowanych oraz wykonywanie zabiegów planowych. Nie wyklucza uznania określonej pracy za prace w szczególnych warunkach, realizowanie innych czynności związanych z zasadniczym procesem pracy. Wykonywanie planowanych i nagłych zabiegów musi poprzedzać przyjęcie pacjenta i diagnostyka, a po zabiegu pacjent wymaga opieki i konsultacji stanu zdrowia. Wszystkie te czynności, połączone oczywiście z realizowaniem w pełnym zakresie (a nie jedynie wyrywkowo) zabiegów operacyjnych, podlegają

zaliczeniu w ramach pracy w zespole operacyjnym dyscypliny zabiegowej (por. wyrok Sądu Najwyższego – Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 27 listopada 2013 r., I UK 166/13; Legalis numer 1092825). Z punktu widzenia § 2 ust. 1 wskazanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. decydujące znaczenie ma stały (wynikający z planów operacji i grafików) udział w pracach zespołów operacyjnych danej dyscypliny zabiegowej oraz wykonywanie zabiegów operacyjnych (planowych i nieplanowych) w pełnym, a nie ograniczonym zakresie (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych z dnia 11 października 2016 r., I UK 356/15, Legalis numer 1538669).

Zebrany w sprawie materiał dowodowy uzasadnia ocenę, że G. C. (1) w okresie co najmniej od chwili objęcia z dniem 01 kwietnia 1984 r. obowiązków młodszego asystenta Oddziału Ginekologiczno-Położniczego Szpitala w L. do daty ustania tego zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace w szczególnych warunkach w rozumieniu wskazanych przepisów, odpowiadające kryteriom jakie wynikają z orzecznictwa sądowego. Należy wskazać, że G. C. (1) w pełnym zakresie przynależała do zespołu operacyjnego dyscypliny zabiegowej, pozostawała w gotowości do wykonywania zabiegów nieplanowych, jak również wykonywała zabiegi planowe. Fakt wykonywania zleconych w Stacji (...)dyżurów, ograniczonego do 44 godzin miesięcznie dyżuru w Poradni K, czy też zatrudnienia w Poradni przy (...) dodatkowego zatrudnienia nie oznacza, że pracy w Oddziale Ginekologiczno-Położniczym ubezpieczona nie wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wymienione prace wykonywała na podstawie odrębnych umów i po zakończeniu pracy, według ustalonych grafików.

Poza zatem niespornym okresem 11 lat, 11 miesięcy i 19 dni, wnioskodawczyni wykazała brakujący do 15 lat okres zatrudnienia w Szpitalu w L..

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł co do istoty sprawy.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych Dz. U. poz. 1804, zm. Dz. U. z 2016 r. poz. 1667).